



PROVINCIE
FLEVOLAND

Nota Ruimte: Zienswijze Flevoland



Presentatie beeldvormend RND, 26 november 2025

Presentatie-opzet

- **Proces Nota Ruimte**

- Doel Nota Ruimte
- Nota Ruimte in de Omgevingswet
- Route: Waar komen we vandaan?
- Proces consultatie Rijk
- Samenhang Nota Ruimte en NOVEX

Opzet zienswijze en denkrichting

- Indeling NR
- Oproepen: Verstedelijking, Economie en Energie, Water en Landelijk gebied

Zienswijzen en vervolg (10 min)

- Inzet IPO, Flevoland, regio, NOVEX gebieden
- Participatiebijeenkomst en Nazending

Proces Nota Ruimte

Doel Nota Ruimte

- Nederland staat voor **veel maatschappelijke opgaven** die allemaal ruimte nodig hebben. We moeten **slimme keuzes** maken en dingen **combineren** en **vernieuwen**, anders komen we veel **ruimte te kort**.
- Daarom werkt het Rijk aan een nieuwe Nota Ruimte. Hierin leggen we de hoofdlijnen van het beleid voor de ontwikkeling van de leefomgeving van Nederland vast. De nieuwe nota vervangt de huidige Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

www.ruimtelijkeordening.nl

Nota Ruimte in de Omgevingswet (*de Nationale omgevingsvisie*)

- Moet gaan over de **héle fysieke leefomgeving**
- Mag alleen onderwerpen adresseren van nationaal belang
- Moet integraal zijn
- Kan verschillende mate van sturing hebben
- Keuzes bij één thema heeft **effecten** op keuzes voor andere thema's
- **Zelf-bindend** voor het Rijk, maar de keuzes kunnen gevolgen hebben voor lagere overheden

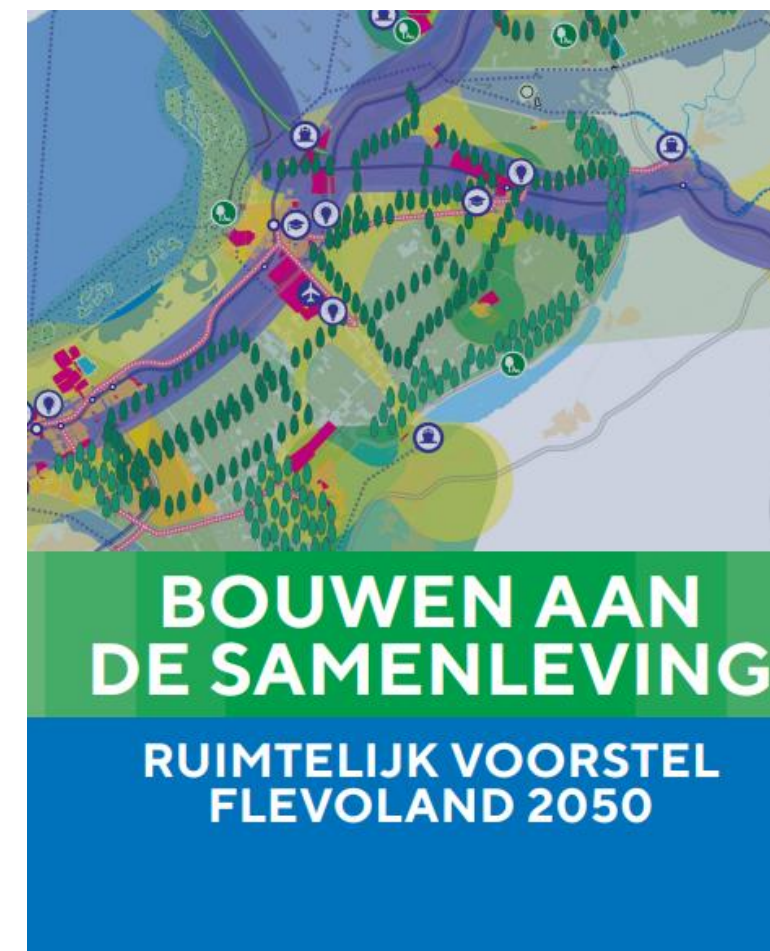
Route: Waar komen we vandaan?



2020



2023



2024

Proces consultatie Rijk

- 6 oktober start de terinzagelegging.
- 3 december participatie VRO
- **10 weken consultatie (tot 15 december)**
- Nazending zienswijze (begin januari)
- Na terinzagelegging in behandeling genomen door nieuwe TK



Samenhang Nota Ruimte & NOVEX

- Omgevingsvisie Flevoland
- NOVEX
 - Spoor NOVEX gebieden: MRA en Regio Zwolle
 - Spoor NOVEX provincies: Ruimtelijk Arrangement
- Besluitvormingscyclus
 - Besluitvorming BO Leefomgeving
 - Besluitvorming MIRT

Indeling Nota Ruimte

Keuzes en richtingen

- voor 2030, 2050 met doorkijk naar 2100

Vier integrale thema's

- Water en Bodem
- Landbouw en natuur
- Economie en energie
- Wonen, werken en bereikbaarheid



Visiekaart 2050

Internationale corridors en knooppunten voor personenvervoer

- Stedelijk netwerk Nederland
- (Inter)nationale spoor- en wegcorridors
- Potentiële corridor
- Luchthavens
- Internationale stations (HSL + IC)

Woon-Werkomgevingen en regionale verbanden

- Woon-werkmilieus, van metropolaan tot luw
- Regionale verbanden en samenhang

Voorzieningen en instellingen met regionale uitstraling

- Campus
- Universiteit
- Ziekenhuis

Economie

- Sleutelsector op basis van toegevoegde waarde (regionaal ecosysteem)
- Mainports (haven, luchthaven, brainport)
- Multimodaal bedrijventerrein
- Bedrijventerrein met hoge milieubelasting en > 200 hectare
- Bedrijventerrein
- Hyperscale datacenter
- Bestaand glastuinbouwcluster
- Greenport

Internationale corridors en knooppunten voor goederen en grondstoffen

- Goederencorridors
- Energiecorridors (hoogspanningsnet en waterstofbackbone)
- Zeehaven van nationaal belang
- Spoor-weg terminal met internationale functie

Energie-intensieve industrieclusters

- Samenhangende industrieclusters van nationaal belang
- Zesde cluster

Energie

- Grote elektriciteitscentrales
- Bestaande en potentiële aanlanding Wind op Zee
- Aanwijsgelieden voor grootschalige elektrolyse
- CO₂-afvang
- Bestaande en onderzoekslocaties voor nieuwbouw kerncentrale
- Bestaande en aangewezen windenergiegelieden

Cultureel erfgoed

- UNESCO-gebieden op land
- Waardevolle Cultuurlandschappen

Natuur

- Natura 2000-gebieden op land
- Natura 2000-gebieden op grote wateren en zee, en de KRM-gebieden

Hoofdwatersysteem

- Ruimte voor de rivieren
- Zoekgelieden voor (piek)waterberging langs NZK/ARK
- Zoetwaterbuffers IJsselmeer en Volkerak-Zoommeer

Robuust water- en bodemsysteem in verschillende gebiedstypen

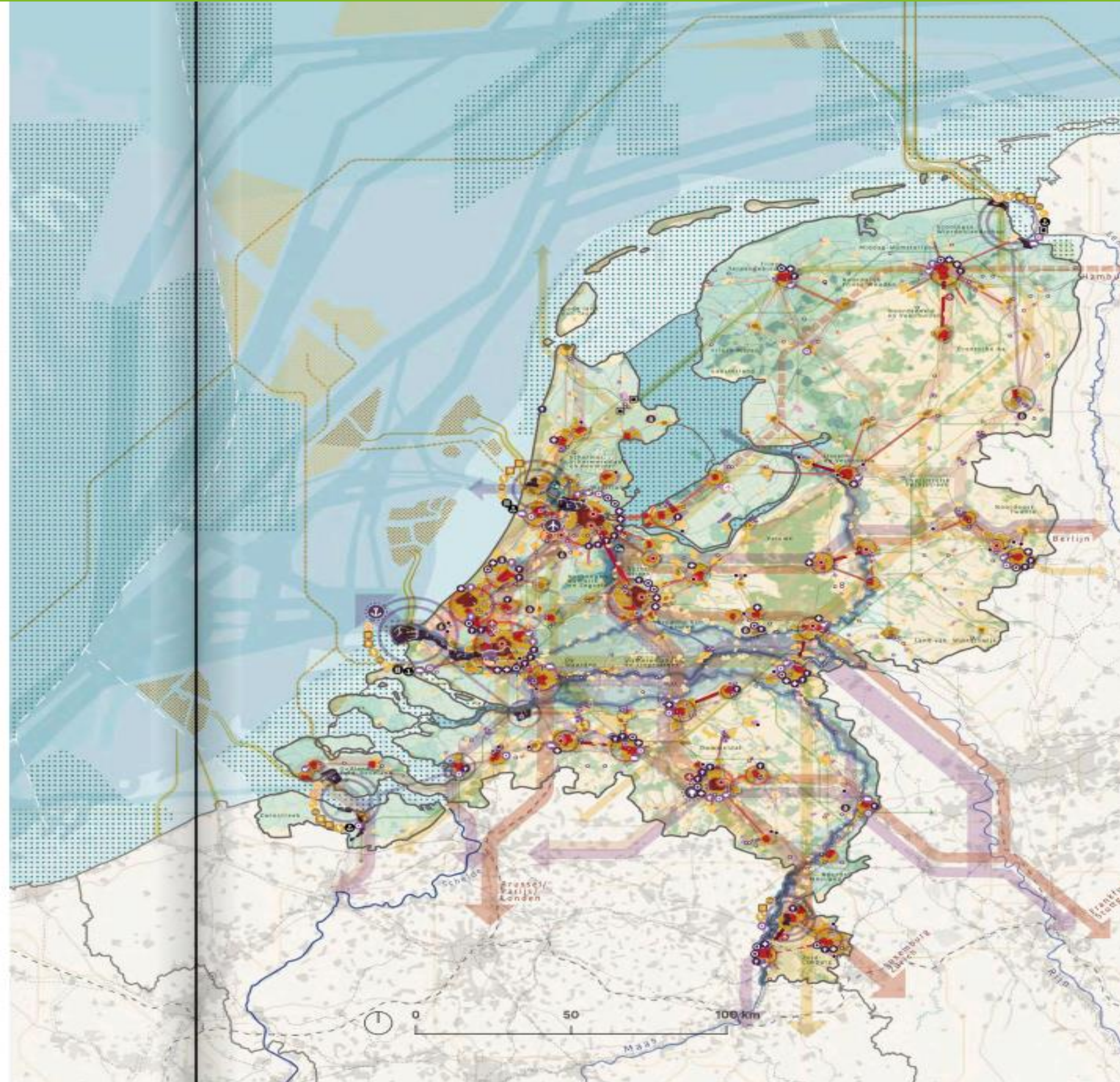
- Hogere (zand)gronden
- Rivierklei
- Zeeklei
- Veenbodems
- Duinlandschap

Indicatieve weergave van gebieden waarin en/of rondom meervoudige opgaven aan de orde zijn

- Natura 2000-gebieden, veenweidegelieden en grondwaterbeschermingsgelieden
- Beken

Basiskaart

- Bos
- Nat open terrein
- Droog open terrein
- Bebouwd gebied buitenland
- Hoogspanningsnet (380kV)
- Waterstof backbone
- Rijkswegen
- Spoorwegen
- Rivieren



VISTA

Op deze kaart staat een indeling van regio's met een lokaal passende strategie:
Versterken, Initiëren, Stimuleren, Transformeren of Accommoderen.

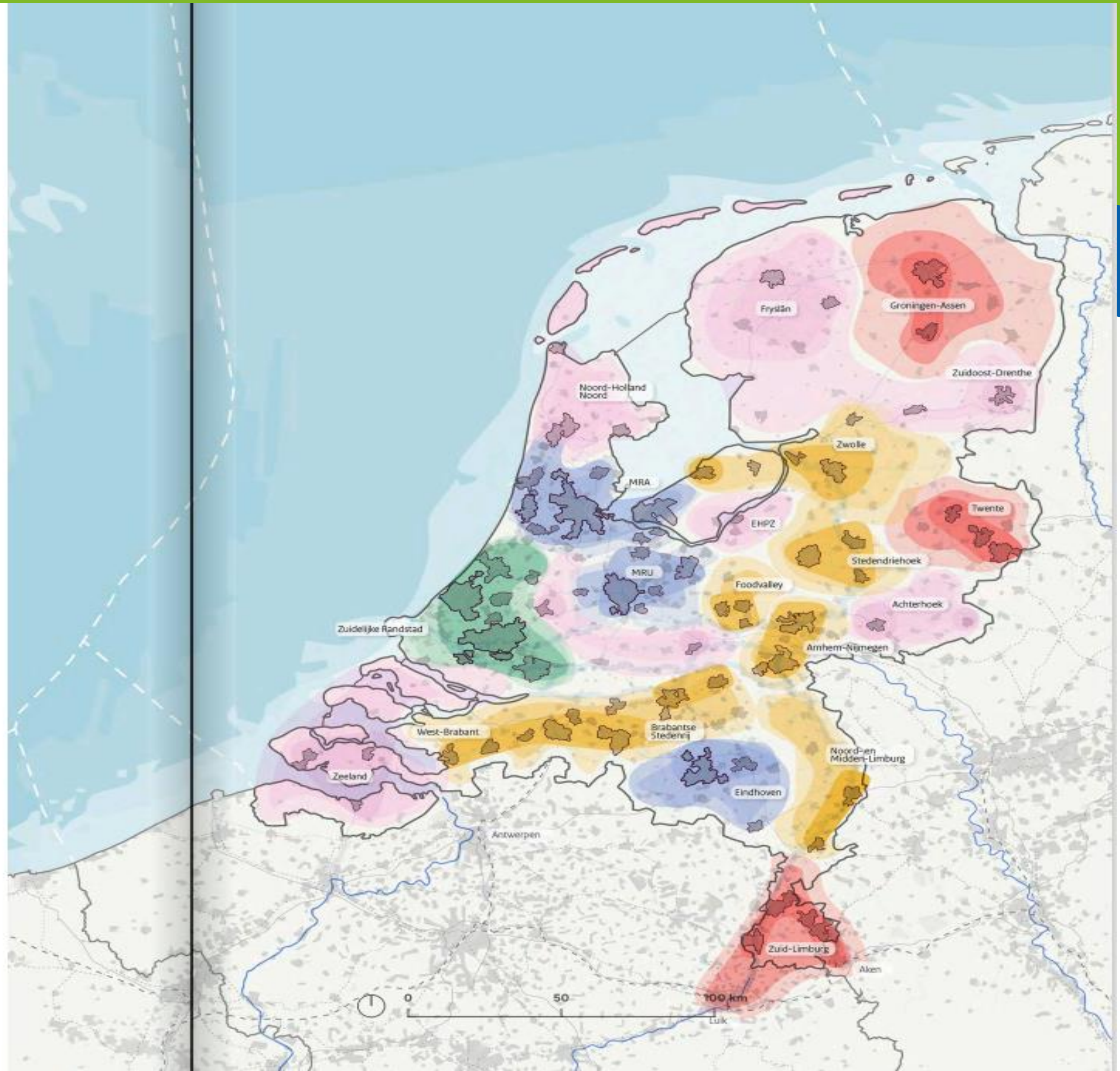
Regionaal gedifferentieerde strategie voor ruimtelijk-economische ontwikkeling

- Versterken
- Initiëren
- Stimuleren
- Transformeren
- Accommoderen

Opbouw van de dagelijkse stedelijke systemen

(Indicatief):

- Metropool
- Centrumstad
- Regiokern
- Lokale kern



Betekenis voor Flevoland

- Geen nieuwe grote opgaven in Flevoland genoemd
 - Bestendiging bestaande structuren en afspraken
 - Wel strategische reserveringen, zoals Lelylijn, IJmeerverbinding, Maximacentrale en 380Kv
- Er worden vooral geen keuzes gemaakt voor Flevoland
 - De inzet voor brede ontwikkeling uit het Ruimtelijk Voorstel en het Ruimtelijk Arrangement komt niet of nauwelijks terug

Opzet zienswijze

- Hoofddeel: oproepen aan het Rijk
 - Boodschap is samenwerken aan de grote opgaven
 - Flevoland heeft veel te bieden
 - De bekende provinciale basisvertrekpunten irt de Nota Ruimte
 - Gezamenlijke alinea van de Regiopartners
- Bijlage: opmerkingen over de Nota Ruimte zelf
 - Thematisch: wat klopt er niet en wat wordt er gemist
- Nazending in januari

Oproepen Zienswijze op de Nota Ruimte

FL

Denkrichtingen

Perspectieven om te kijken naar de 'oproepen' in de zienswijze:

Inhoudelijk

- Wat wordt er gemist en welke verbindingen kunnen gelegd worden

Politiek-bestuurlijke toonzetting

- Welke boodschap van Flevoland aan het Rijk
- Welke oproepen aan het nieuwe kabinet



Flevoland roept het Rijk op

Om Flevoland te zien wat het is:

Een provincie die veel te bieden heeft aan de huidige èn de nieuwe bewoners en aan innovatieve ondernemers.
Een provincie waar het Rijk op kan bouwen en vertrouwen bij de aanpak van de grote opgaven

Oproep Verstedelijking

- Flevolands adagium: **'We stapelen geen stenen, maar bouwen een vitale samenleving'**
- Demografische groei 2050 realistisch te plannen in een samenhangende strategie op woon-werk balans
- Structuurversterkende projecten op bereikbaarheids- en energieinfrastructuur samenhangend te programmeren (komende 10-15 jaar)
- Zorg- en onderwijsvoorzieningen in de komende 5-20 jaar mee te programmeren met woningbouwafspraken

Oproep Economie en Energie

- Economie:
 - Campusontwikkeling (Almere Tech, MITC Marknesse)
 - Samenhangende ontwikkeling Almere-Lelystad-Marknesse en integrale ruimtelijke ontwikkeling van energie, economie en defensie.
- Energie:
 - Energie-infrastructuur en digitaliseringsstrategie te plannen voor de metropool positie die Flevoland in 2050 inneemt.
 - De centrale rol van de Maximacentrale als strategische energieknooppunt in Nederland verder te ontwikkelen
 - Regie op energiepartijen expliciet te maken in de Uitvoeringsagenda
 - Netcongestie als strategische hefboom te gebruiken

Oproep Water en Landelijk Gebied

- Water
 - Samenhang verstedelijking en regionale watersysteem van de polders in samenhang te bekijken
 - Strategische locatie Urk te erkennen: afvang proceswater bij visverwerking
 - Integraal gebiedsgerichte kustontwikkeling mee te nemen in de uitvoeringsagenda's
- Landelijk gebied
 - Waterzekerheid en voedselzekerheid in samenhang te zien. Voedselzekerheid van nationaal belang te zien in waterafspraken.
 - Regie op de publieke gronden in het landelijke gebied (RVB, RWS, SBB, Prorail)
 - Natuur als drager van een gezonde woon- en leefomgeving

Oproep vervolgproces

Uitvoeringsagenda Nota Ruimte:

- Samenhang van keuzes en maatregelen

Regierol provincies:

- Rol van provincie bij interdepartementale en interbestuurlijke afweging

Zienswijze en vervolg

Betrokken zienswijzen

- Naast onze Flevolandse zienswijze ook betrokken bij zienswijze van:
- IPO
- Regionale samenwerkingsverbanden:
 - MRA
 - Regio Zwolle
 - EHPZ
 - Lelylijn

Vervolg

- Cie RND 26-11: beeldvormend
- Cie RND 3-12: oordeelvormend
- Informatiebijeenkomst VRO 3 december
- GS 9-12 definitieve zienswijze + afschrift aan PS